

VERSLAG ACTUALITEITENDEBAT

Betreffende veiligheid en cameratoezicht A-kwartier

Datum: 21 januari 2015
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 16.00 – 16.50 uur

Aanwezig: de heer B.N. Benjamins (voorzitter, D66), de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad), de heren K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), A.J. Wonink (D66), J.P. Dijk (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M. van der Glas (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en T. van Zoelen (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer A.G.M. Dashorst (griffier)

Namens het college: de heer P.E.J. den Oudsten (burgemeester) en J.M. van Keulen (wethouder)

Verder aanwezig: de heer P.J.L.M. Teesink (gemeentesecretaris)

Verslag: de heer J. Bosma

De voorzitter:

- Opent het actualiteitendebat om 16.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Ontving diverse brandbrieven over de veiligheid in het A-kwartier. De schrijvende situatie moet absoluut veranderen.
- Stelt dat uit nieuwe ontwikkelingen blijkt dat cameratoezicht wel degelijk helpt.
- Vraagt de burgemeester of cameratoezicht bijdraagt aan veiligheid en het veiligheidsgevoel; of hij mogelijkheden ziet alsnog mobiel cameratoezicht in te voeren; welke mogelijkheden er zijn voor preventief fouilleren; welk pakket maatregelen hij noodzakelijk acht; en op welke termijn hij opnieuw het A-kwartier als veiligheidsrisicogebied aan zou kunnen wijzen.
- Legt de raad de vraag voor of de situatie vraagt om specifieke maatregelen en wellicht een aanpassing van de APVG.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Wil niet opnieuw een principiële discussie over veiligheid en privacy, maar is op zoek naar praktische oplossingen.
- Vindt net als in 2013 bescherming van veiligheid van bewoners van het A-kwartier zwaarder wegen dan privacy. De burgemeester moet zijn taak als hoeder van openbare orde en veiligheid waar kunnen maken.
- Constateert een toename van onguere types en incidenten sinds het A-kwartier vanaf 1 december 2014 geen veiligheidsrisicogebied meer is en de camera's weg zijn. Bewoners willen dat terug.
- Vraagt hoe de burgemeester aankijkt tegen de ontwikkelingen, welke maatregelen hij nodig acht en wat hij nodig heeft van de raad.

Mw. Kuik (CDA):

- Stelt dat de politie als expert door de raad overruled is afgelopen december.
- Wil niet de schouders ophalen over de toename van overlast en geweld of het maar geconcentreerd in het A-kwartier laten plaatsvinden uit angst voor verspreiding.
- Vindt dat de gemeente op moet komen voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de bewoners en niet de privacy van crimineeltjes en overlastveroorzakers moet laten prevaleren.
- Vraagt de burgemeester welk pakket maatregelen hij nodig acht met inachtneming van het advies van de politie.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Hecht groot belang aan het garanderen van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van alle Stadgers.
- Wil niet vooraf discussies over of, hoe en wanneer de burgemeester wettelijk beschikbare middelen in mag zetten, maar verantwoording achteraf zodat de burgemeester adequaat kan optreden.

Dhr. Luhoff (D66):

- Wenst de briefschrijfster en haar zoon veel sterkte met het verwerken van de trieste gebeurtenis.
- Stelde met SP, GroenLinks, ChristenUnie, Student en Stad en Partij voor de Dieren aanvullende vragen om als gehele raad te inventariseren welke instrumenten de burgemeester nodig heeft voor adequaat optreden in het A-kwartier.
- Vraagt of de burgemeester de opvatting van bewoners deelt dat de veiligheidssituatie structureel is verslechterd sinds 1 december 2014. Hoe verhoudt de huidige situatie zich tot die vóór aanwijzing als veiligheidsrisicogebied?
- Ziet de antwoorden graag onderbouwd met cijfers van politie en Meldpunt Overlast wat betreft onder meer geweldsdelicten, overvallen en drugsoverlast in een vergelijking met de periode voor, tijdens en na aanwijzing als veiligheidsrisicogebied.
- Vraagt of er een verplaatsingseffect te zien was tijdens aanwijzing als veiligheidsrisicogebied.
- Is benieuwd of de burgemeester aanleiding ziet het Actieplan overlast A-kwartier te intensiveren en zo ja met welke maatregelen.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Pleitte twee jaar geleden voor het actieplan, dat in een evaluatie na een halfjaar bleek te hebben geleid tot afname van overlast en onveiligheidsgevoelens.
- Wilde destijds pas cameratoezicht overwegen wanneer andere maatregelen niet zouden leiden tot een beheersbare situatie.
- Kijkt altijd naar de effectiviteit en noodzaak van maatregelen en is niet vanwege privacy terughoudend over cameratoezicht.
- Wijst erop dat de camera's zijn verwijderd omdat ze op grond van de Politiewet alleen tijdelijk zijn toegestaan, niet omdat de raad een afrondend debat voerde in november 2014.
- Ontvangt graag op korte termijn een reactie op de aanvullende vragen, om met de cijfers cameratoezicht tot 1 januari 2016 te kunnen afwegen.
- Stelt als voorwaarde dat het college binnen drie maanden met een plan komt over inrichting van het A-kwartier na verwijdering van de raamprostitutie om het woon- en leefklimaat te verbeteren.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Vindt de verslechtering van de veiligheidssituatie in het A-kwartier ernstig.
- Hecht eraan van de burgemeester te horen hoe hij de situatie inschat, hoe hij denkt de veiligheid ernstig te kunnen verbeteren en wat hij daarvoor nodig heeft.
- Gaat het niet zozeer om de privacy van overlastplegers, maar om een duidelijke onderbouwing van te kiezen middelen.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Hoopt dat met het verdwijnen van de prostitutie per 1 januari 2016 en nodige maatregelen de overlast zal verdwijnen.
- Plaatst kanttekeningen bij de als wondermiddelen gepresenteerde middelen van cameratoezicht en preventief fouilleren.
- Is niet per definitie tegen deze middelen, maar pleit voor terughoudendheid en duidelijkheid over nut, noodzaak en effectiviteit.
- Stelt dat bewoners van omliggende wijken niet gebaat zijn bij het waterbedeffect dat vorig jaar optrad in de Hortusbuurt en op de Vismarkt. De raad moet naar de gehele stad kijken.
- Vindt dat beide middelen alleen niets oplossen, maar altijd gepaard moeten gaan met extra politie-inzet, verblijfsontzeggingen en samscholingsverboden.
- Pleit voor het aanpakken van de wortel van het probleem: drugsverslaving. Hulpverlening en verslavingszorg dragen bij aan een langetermijnoplossing en gaan verder dan symptoombestrijding.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Heeft geen makkelijk antwoord op de vraag wat nodig is om de veiligheid en de veiligheidsgevoelens te verbeteren.

- Mikt niet als andere partijen op het zo snel mogelijk aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied met cameratoezicht, maar bediscussieert graag zo snel mogelijk een plan van aanpak van de burgemeester dat op alle fronten recht doet aan de bewoners van het A-kwartier.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Stelt dat camerabeelden geen toegevoegde waarde hebben als er niks mee gedaan wordt.
- Vindt dat veiligheid niet van camera's afhankelijk moet zijn.
- Hoort van bewoners dat het instellen van een veiligheidsrisicogebied met cameratoezicht wellicht geen vruchten heeft afgeworpen. Het verschuivingseffect moet ook worden meegenomen.
- Vraagt of het om dezelfde daders en overlastplegers gaat als eerder en in hoeverre zij in kaart gebracht zijn.
- Roept op in te zetten op meer sociale controle, re-integratie en preventie. Welke instrumenten mist de burgemeester op dit vlak?

Burgemeester Den Oudsten:

- Voert graag nogmaals het principiële debat over nuances, maar wil vandaag de problematiek in het A-kwartier en oplossingen bespreken.
- Wijst op de aanstaande functieverandering van het gebied, wat vraagt om gedachten over de ontwikkelingen en het bespreken van maatregelen om gedrag van mensen te beïnvloeden.
- Verwacht hierover voor de zomervakantie een besluit en vlak na de vakantie een debat over de lange termijn. Een intensieve aanpak op korte termijn is vaak ook niet op lange termijn vol te houden.
- Stelt dat het indammen van overlast en criminaliteit in principe leidt tot een waterbedeffect, waarbij de Hortusbuurt het meest kwetsbaar lijkt. Dit is echter nooit een aanleiding om niet in te grijpen. De Hortusbuurt wordt meegewogen bij de maatregelen voor het A-kwartier.
- Antwoordt dat het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied geen directe relatie heeft met een afname van problematiek. Het is bedoeld om instrumenten te hebben om in te kunnen grijpen, wapenbezit te voorkomen en te beïnvloeden welke types zich in de wijk bewegen.
- Is in het verleden altijd terughoudend geweest met cameratoezicht, zeker in woonbuurten.
- Ziet in het A-kwartier wel dat cameratoezicht in combinatie met andere maatregelen leidde tot een afname van het aantal incidenten. Dit steeg weer na verwijdering van de camera's.
- Vindt dat geen vrijbrief om tien jaar lang camera's op te hangen. Wel is cameratoezicht onmiskenbaar een belangrijk instrument om gedrag te veranderen en ongewenste activiteiten tegen te gaan, altijd in combinatie met een integraal pakket aan maatregelen.
- Hoopt dat de formele beëindiging van prostitutie per 1 januari 2016 succesvol zal zijn.
- Geeft aan dat een aantal procedures over vergunningen gewonnen is en trok daarom per direct negen vergunningen in op basis van de huidige situatie. Eigenaren kunnen wel verder procederen.
- Zal een belangrijk deel van de tien eerdere maatregelen weer voorstellen.
- Komt met een voorstel om opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen tot 1 januari 2016.
- Wil op langere termijn het debat voeren over de toekomst van de wijk en het beleid van openbare orde en veiligheid hierop afstemmen.
- Begint meteen met het inzetten van een aantal camera's voor drie maanden voor opsporing. De politie ziet voldoende aanleiding om van haar bevoegdheid hiertoe gebruik te maken.
- Voegt toe dat de opsporing geïntensiveerd wordt.
- Besprak deze drie maatregelen met de politiechef en de officier van justitie.
- Maakt een nadere beleidsinstructie over samenscholing op basis van de APV.
- Zet de drugshond in en verscherpte surveillance door politie en Stadstoezicht.
- Intensiveert het casusoverleg Veiligheidshuis om daders voortdurend in de kraag te grijpen en te vervolgen om het hen moeilijk te maken hun activiteiten in het A-kwartier uit te voeren.
- Wijst op de frustratie dat 80% van de overlast veroorzaakt wordt door 10% van de mensen, waarvan 90% bekend is. Het beleid hierop wordt geïntensiveerd, waarbij sneller gekeken wordt naar gebiedsverboden en langdurige maatregelen.
- Gaat alle prostitutie- en horecavergunningen nog eens goed tegen het licht houden.
- Zal met de bewoners van het A-kwartier en de Hortusbuurt en de politie niet alleen de feitelijke veiligheid monitoren, maar ook de beleving.
- Constateert in gesprekken met bewoners dat het opbouwen van beleid al tot geruststelling leidt.

- Ziet het pakket maatregelen als het best mogelijke en wil het zo mogelijk direct laten ingaan.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Is voor het zo snel mogelijk realiseren van de door de burgemeester genoemde maatregelen om de veiligheid in het A-kwartier te doen terugkeren.
- Reageert op de SP dat de burgemeester geen aanleiding zag om nogmaals drie maanden camera's te plaatsen, omdat de raad in het debat eind 2014 een duidelijk signaal afgaf.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Is blij met het gepresenteerde pakket aan maatregelen.
- Roept op niet op de stoel van burgemeester en politie te gaan zitten, maar in te stemmen met het beleid.

Mw. Kuik (CDA):

- Vindt het verhaal van de burgemeester glashelder en pleit voor snelle oplossingen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het optreden van de burgemeester adequaat en daadkrachtig en steunt zijn voorstellen.

Dhr. Luhoff (D66):

- Kan zich voorstellen dat de aanvullende vragen schriftelijk beantwoord worden.
- Gaat ervan uit dat de burgemeester de bevoegdheid zal vragen een veiligheidsrisicogebied aan te mogen wijzen voor het A-kwartier en niet voor de hele stad.
- Stemde tegen het voorstel van september 2013 omdat het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied ging gelden voor de hele stad.
- Wil nut en noodzaak van deze verregaande maatregelen af kunnen wegen met de gevraagde cijfers.
- Gaat niet akkoord op basis van krantenartikelen, een brief en gesprekken met bewoners, maar heeft het integrale plan van aanpak met de gevraagde onderbouwing nodig.
- Bestrijdt de stelling in de aanvraagbrief dat de burgemeester niet meer door mocht gaan met mobiel cameratoezicht en preventief fouilleren door een besluit van de raad eind november. Het debat over veiligheid en privacy kende geen voorstel over voortzetting van deze maatregelen.

Mw. Van Gijlswijk (SP)

- Is blij dat een aantal maatregelen uit het reeds bestaande brede pakket geïntensiveerd worden.
- Betreurt dat de raad omzeild wordt door onder de Politiewet voor slechts drie maanden camera's te installeren, die dan weer weg moeten.
- Pleit voor een artikel in de gemeentelijke verordening cameratoezicht, dat het de burgemeester mogelijk maakt zo snel mogelijk en tot 1 januari 2016 camera's op te hangen in het A-kwartier.
- Sprak met de politie en begrijpt dat de camera's nodig kunnen zijn voor gerichte politie-inzet.
- Ontvangt graag voor de raadsvergadering de gevraagde cijfers om op basis van de feiten de afweging te kunnen maken.
- Gaat een nieuwe aanwijzing als veiligheidsrisicogebied nu een stap te ver.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Is blij dat de burgemeester een breed pakket aan maatregelen voorstelt om de veiligheidssituatie te verbeteren. Op één na liggen ze allemaal binnen zijn bevoegdheden.
- Wijst erop dat het debat afgelopen najaar ging om cameratoezicht en het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied in de hele stad mogelijk te maken. Dat is wat anders dan het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied voor een specifiek gebied voor een beperkte termijn.
- Kan zich goed voorstellen dat het onderbouwde voorstel van de burgemeester overtuigend is.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Constateert ook dat de burgemeester al heel veel bevoegdheden heeft om een breed pakket maatregelen door te voeren.
- Verzoekt de burgemeester naast de Hortusbuurt ook de Vismarkt en het gebied rond de Albert Heijn mee te nemen wat betreft het waterbedeffect.
- Ziet uit naar een plan van aanpak voor de langere termijn.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Is tevreden met de voorgestelde integrale inzet van middelen op korte termijn.
- Sluit aan bij de opmerkingen van GroenLinks.

- Ziet uit naar een plan van aanpak voor langere termijn om het gebied duurzaam veilig te maken.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij de woordvoering van D66.

Burgemeester Den Oudsten:

- Ziet niet een groot probleem om de voorstellen in februari 2015 te behandelen.
- Zorgt dat de cijfers er voor die tijd komen. Goede interpretatie is nodig voor voldoende onderbouwing. Zo zijn de aannames bij het veiligheidsrisicogebied niet alleen cijfermatig, zoals al eerder betoogd.
- Zal de raad vragen om in de periode tot 1 januari 2016 cameratoezicht en het aanwijzen van het veiligheidsrisicogebied alleen in het A-kwartier mogelijk te maken.
- Zegt toe de resultaten van de drie maanden cameratoezicht op grond van de Politiewet te bespreken in de commissie Financiën en Veiligheid, wanneer de raad de burgemeester de bevoegdheid geeft om cameratoezicht te continueren.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 17.00 uur.